

Stichting Wereldmuseum Rotterdam
Willemskade 25
3016 DM Rotterdam

Jaarverslag 2024

samen bouwen aan mooie cijfers

INHOUDSOPGAVE**Pagina****ACCOUNTANTSRAPPORT**

1	Opdracht	2
---	----------	---

1	JAARVERSLAG OVER 2024	4
---	------------------------------	---

JAARREKENING

1	Geconsolideerde balans per 31 december 2024	19
2	Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2024	21
3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2024	22
4	Geconsolideerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	23
5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2024	28
6	Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2024	33
7	Enkelvoudige balans per 31 december 2024	41
8	Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2024	43
9	Algemene grondslagen voor de opstelling van de enkelvoudige jaarrekening	44
10	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2024	45
11	Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten over 2024	53

OVERIGE GEGEVENS

1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	58
---	---	----

BIJLAGEN

1	Bijlage 1 - Resultaat analyse Wereldbusiness B.V.	62
---	---	----

ACCOUNTANTSRAPPORT

cijferhuisaudit

ACCOUNTANTS

Cijferhuis Audit B.V.
Deventerweg 10
2994 LD Barendrecht
T 010 404 95 68
info@cijferhuis.nl
www.cijferhuis.nl

KVK 64492095
BTW NL855689080B01

Aan de directie en Raad van Toezicht van
Stichting Wereldmuseum Rotterdam
Willemskade 25
3016 DM Rotterdam

Barendrecht, 28 maart 2025

Referentie: 201701-2024

Geachte directie en Raad van Toezicht,

1 OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2024 van uw stichting, waarin begrepen de enkelvoudige balans met tellingen van € 4.227.842, de geconsolideerde balans met tellingen van € 4.493.227 en de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten sluitende met een resultaat van € 230.799, gecontroleerd.

Voor de controleverklaring verwijzen wij u naar het hoofdstuk "Overige gegevens" op pagina 58 van dit rapport.

Wij vertrouwen hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan. Tot het verstrekken van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Cijferhuis Audit B.V.

Was getekend

J.W. Voorberg MSc RA

JAARVERSLAG DIRECTIE

EN

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

JAARVERSLAG OVER 2024

WERELDMUSEUM ROTTERDAM

JAARVERSLAG DIRECTIE
EN
VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

Inleiding

Het Wereldmuseum Rotterdam (WMR), gevestigd te Rotterdam op de Willemskade 25, is een stichting met als doel om zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met het wereldwijde culturele spectrum. Het Wereldmuseum is een museum over de wereld in verbinding, dat wil inspireren tot meer wereldburgerschap en daarmee bijdragen aan een gelijkwaardigere, rechtvaardigere en leefbare wereld. Sinds 1 mei 2017 is het Wereldmuseum Rotterdam als partner verbonden aan het Nationaal Museum van Wereldculturen (NMVW) op basis van een in een samenwerkingsovereenkomst vastgelegde personele unie op het gebied van bestuur, management en toezicht. De twee stichtingen delen naast een collectie ook dezelfde missie.

De Inhoudelijke Subsidieverantwoording 2024 van Stichting Wereldmuseum Rotterdam volgt de door de Gemeente Rotterdam voorgeschreven inrichtingseisen Jaarstukken, vastgelegd in de informatiebrief indienen jaarverslag 2024, dd. 18 februari 2025.

Algemeen Beleid 2024

De eerste maanden van 2024 stonden in het teken van een zelfreflectie op de beleidsperiode 2021-2024 en de beleidsvoorbereidingen voor 2025-2028. Het advies voor het Cultuurplan 2025-2028 sprak lovend over de artistieke kwaliteit van het Wereldmuseum. Desalniettemin ging het advies uit van een korting op de subsidie. In de maanden die volgden ging er veel tijd en energie zitten in de onzekerheid, het verweer en het bijstellen van de plannen.

Tegelijkertijd was 2024 een goed jaar voor het Wereldmuseum. We ontvingen weer meer bezoekers dan het jaar ervoor. Met 74.329 bezoekers slaagden we erin om zo'n 5% meer publiek te ontvangen dan in 2023 en verwelkomden we met de tentoonstelling *Made in China* veel Chinese Rotterdammers, een nieuwe community voor het museum. De internationale tentoonstelling *A World in Common* (een overname van Tate Modern) trok veel nieuw publiek – ook van buiten Rotterdam – en veel ervan hadden het museum nog niet eerder bezocht. Programmering met communities in Rotterdam, zoals *Molukkers aan de Maas*, was heel succesvol en zal zeker worden gecontinueerd en geïntensiveerd.

Op 25 november gaf de Gemeente Rotterdam kunstobjecten uit de koloniale tijd terug aan de staat Indonesië, een belangrijke ontwikkeling met betrekking tot het nationale beleid inzake de restitutie van koloniale collecties. De teruggave omvatte twee singasari-beelden afkomstig uit het paleis van Cakranegara op Lombok en buitgemaakt in 1894, en 66 objecten uit de collectie Puputan Badung waaronder ceremoniële wapens, sieraden, textiel en andere gebruiksvoorwerpen, die zijn meegenomen tijdens de verovering van Zuid-Bali in 1906. De objecten zullen na terugkomst in Indonesië worden tentoongesteld in het Museum Nasional in Jakarta.

Prestaties en kengetallen

De afrekenbare prestaties zijn behaald.

Wisseltentoonstellingen

A World in Common

Tijdens *Museumnacht010* op 2 maart 2024 openden we *A World in Common* in Rotterdam. Een tentoonstelling die werd samengesteld in samenwerking met *Tate Modern* in Londen. In de tentoonstelling lieten vooraanstaande kunstenaars aan de hand van meer dan 100 werken zien hoe fotografie alternatieve visies kan geven op de vele geschiedenissen, culturen en identiteiten van Afrika. Zij onderzoeken hoe fotografie en film hen in staat stelt om niet alleen de erfenis van het verleden te onderzoeken maar ook een gezamenlijke toekomst voor te stellen.

Made in China

Op 10 oktober 2024 openden we *Made in China* in Rotterdam. De tentoonstelling neemt China als casestudy voor een nieuwe blik op makerschap en toont de maakcultuur van China met een mix van objecten, kunst, mode, foto's en video's.

Onderzocht worden de uiteenlopende betekenissen van 'maken' door de lens van hedendaagse kunstenaars en ontwerpers zoals Cao Fei, Chen Hangfeng, Susan Fang, Jing He, Li Xiaofeng, Ma Ke en Yang Yongliang. Zij zijn niet alleen makers, maar reflecteren in hun werk ook op de verschillende aspecten van maken.

Superstraat

Deze populaire juniortentoonstelling werd verlengd t/m 2028. Families kunnen op pad door de straat en wereldse ingrediënten zoeken in Aga's toko, een kostuum ontwerpen bij Rodney voor het zomercarnaval, een kijkje nemen in Winstons Feestkeuken of het verhaal horen van Amira die vanuit een oorlogsgebied naar Rotterdam kwam. In deze doe-expo was in 2024 elke schoolvakantie iets bijzonders te doen, zo trokken de workshops in Winstons Feestkeuken tijdens de herfstvakantie 1.045 deelnemers van alle leeftijden.

De drukbezochte Superstraat heeft – net als iedere straat – bij intensief verkeer wel iets te lijden. In september 2024 heeft er dan ook groot onderhoud plaatsgevonden. Zo is de lichtstraat boven de winkel van Aga voorzien van een afdichting die tot het einde van de tentoonstelling zijn werk kan doen en zijn er kleine en grotere werkzaamheden verricht: geveerd, vloeren- en verlichtingsherstel, vervanging van de scanners in de toko en de vervanging van het spuitbussenspel door een volledig nieuw spel te maken zodat de straat er weer even tegen kan.

Aantal bezoekers

In 2024 ontvingen wij dit jaar 74.329 bezoekers, en dat is een stijging van bijna 5% ten opzichte van 2023 (71.064).

Van deze bezoekers was 64% volwassen (vanaf 18 jaar, 2023: 67%), 27% kind (tot en met 12 jaar, 2023: 25%) en 9% jeugd (13-18 jaar, 2023:8%).

Betalende bezoekers

Van de 74.329 bezoekers waren 50.329 bezoeken betaald (waarvan 10.393 volbetalend) en 24.000 personen hebben het museum gratis bezocht.

De gratis bezoeken betreffen onder andere schoolgroepen, docenten en begeleiders, maar ook bezoekers van de Museumnacht en kinderen tot en met 5 jaar.

Bezoeken in schoolverband

In 2024 brachten 11.692 leerlingen een bezoek aan het museum. Dat is 8% minder dan vorig jaar (12.776). Het aantal bezoeken in schoolverband in 2023 was bijzonder hoog, onder meer ten gevolge van het thema van de Kinderboekenweek "Bij ons thuis". Dit thema sloot naadloos aan bij *Superstraat* en dit was voor veel scholen aanleiding voor een bezoek.

Uren openstelling per week

Het museum was dinsdag tot en met vrijdag geopend van 10.00 tot 17.00 uur en zaterdag en zondag van 11.00 tot 17.00 uur, waarmee het museum gemiddeld 40 uur per week open was.

In schoolvakanties en op feestdagen was het museum ook op maandagen geopend.

Collectieomvang

Per ultimo 2024 waren 94.222 objecten opgenomen in de collectieregistratie, waarvan er 74.024 gemeentelijk eigendom waren.

Dit jaar werden voor het eerst onder het landelijke beleid voor de omgang met erfgoed uit koloniale context ook door de Gemeente Rotterdam objecten gerestitueerd. Het betreft een selectie van 68 objecten aan de Republiek Indonesië.

Aantal verwervingen

Het aantal verwervingen is met 4 objecten beperkt geweest. Dat heeft zowel met gewijzigd verwervingsbeleid als met het beperkte budget te maken.

Registratieraad

De registratiegraad bedraagt 100%.

Aantal restauraties

Restauraties worden vooral geïnitieerd naar aanleiding van een verzoek tot bruikleen of bij gebruik in onze eigen tentoonstellingen. We behandelen terughoudend en beperken ons zoveel mogelijk tot reinigen of conserverende behandeling. In 2024 werden er geen restauraties uitgevoerd.

Bruikleenverkeer

Het aantal uitgaande bruiklenen viel hoger uit dan verwacht. We concluderen dat collega instellingen ons weer weten te vinden dankzij onze inspanningen op digitaal gebied en door de samenwerkingen die we hebben opgebouwd. Dit jaar gaven wij 20 objecten uit in bruikleen en ontvingen er 167 ten behoeve van onze eigen tentoonstellingen.

Presentaties en (educatie)programma's

Publieksprogrammering

Museumnacht

Op 2 maart 2024 was de *Museumnacht* met een viering van 'healing rhythms' van over de hele wereld. Kunstenaar Nadia van Luijk en Wizzardchef London Loy namen bezoekers mee op een spiritueel helende reis met kleurrijke schilderijen en bijpassende sapjes. Hiphophuis bood een break battle, Rotterdamse dansers, DJ's, muzikanten en een MC namen bezoekers in de balzaal mee in de catchy ritmes van housemuziek. Op zaal waren diverse *spoken word performances*. Tijdens de Museumnacht werd ook de fototentoonstelling *A World in Common* geopend.

Specials

"Welke rol kan een etnografisch 'werelds' museum spelen in het heden van de diaspora?" In 2024 onderzochten we deze vraag met verschillende publieksprogramma's. We organiseerden in samenwerking met *Diaspora Wellhouse* de driedelige serie *Krachtbronnen | Safe Space Sessies* – centraal stond daarin de *healing* voor en door de West Afrikaanse diaspora met een reflectie op ons historisch bewustzijn.

Op zondag 25 augustus bood het programma *Molukkers aan de Maas* ook een mooi antwoord op deze vraag. Op deze dag was het Wereldmuseum een bruisende en soms ontroerende ontmoetingsplek voor mensen uit een gemeenschap die elkaar soms na jaren weer troffen. De sfeer was levendig, opgewekt en voldaan. Van de Salawaku schilderworkshop, de theatervoorstellingen en de lezingen tot aan de kruidenworkshops waren alle ruimtes vol. In 2025 zetten we de samenwerking met de Molukse community voort.

Daarnaast boden we in samenwerking met *North Sea Jazz Round Town* een muziekprogramma in aansluiting op *A World in Common* waardoor we een heel nieuw publiek bereikten van muziek- en filosofieliefhebbers.

We werkten ook samen met *Roffa Mon Amour* en organiseerden diverse filmavonden rond onze museale thema's. Zo vertoonden we de Congolese documentaire '*Stop Filming Us, But Listen*'. Deze film reflecteert de koloniale machtsverhoudingen die voortleven binnen visuele cultuur. Naar aanleiding van de film was er een paneldiscussie over de machtsdynamiek en representatie bij het maken van beelden. Verder vertoonden we *Augure* (2024), een surrealistische film van Belgisch-Congolese maker Baloji. Voorafgaand aan de film gaf dichter Glodi Mbwete een *spoken word*-performance. Na zijn optreden gingen wij in gesprek over hoe zijn Congolese roots hem vormen en inspireren als maker. De laatste editie ging over de kunst van het kopiëren. Deze editie was weer uitverkocht met meer dan 100 bezoekers die de film *China's van Gogh* kwamen zien. Na de film volgde een gesprek met designer Jing He en conservator Willemijn van Noord over de rol van kopiëren in de Chinese kunstgeschiedenis.

In het kader van de *Dutch Sustainable Fashion Week 2024* stelden we onze deur open voor Maaïke Elise Stofferis van *Maison M'Elise* en haar project *Earth Bride*. Zij stelt met dit project de vraag hoe we betekenisvolle impact en betrokkenheid kunnen bereiken met minimale schade aan het milieu. Kan je nog wel een bruidsjurk dragen voor 1 dag? Bezoekers konden mee borduren aan een jurk die in het voorjaar van 2025 getoond zal worden in de tuin van Trompenburg, een ander exemplaar staat vanaf februari 2025 in de nieuwe tentoonstelling *Say Yes!*

Online aanbod

Op 22 november 2024 organiseerden we rond *Made in China* in samenwerking met journalistiek platform *De Correspondent* een panelgesprek over de rol van China in de wereldwijde containervaat. We onderzochten de manieren waarop de infrastructuur werken langs neokoloniale lijnen en het concept van China als de 'fabriek van de wereld'. De sprekers waren Jess Bier, Zoe Liu Zongyuan, Frans-Paul van der Putten en Maaïke Goslinga. Het gesprek werd gehost door Maïte Vermeulen. De aflevering is terug te luisteren op het platform van de Correspondent.

Educatie

Feest Wereldwijd

Zowel in Amsterdam, Leiden als Rotterdam deden we mee aan de landelijke serie *Feest – weet wat je viert*. In ons aanbod van *Feest Wereldwijd* krijgen bezoekers door middel van activiteiten en verhalen kennis en inzicht in de achtergronden en tradities van de wereldwijde feestdagen, zoals Eid al Fitr, Chinees Nieuwjaar, Divali, Kerst, Dia de Muertos, Chanuka etc. Regelmatig pakken we extra uit: zo organiseerden we i.s.m. het *Chinees Nieuwjaar Festival Rotterdam*, *Space101* en kunstenaars Lili Zhou en Hoi-Shan Mak in Rotterdam een special in het kader van *Lunar New Year*. Maar liefst 1.100 bezoekers kwamen af op het event. Met onder meer workshops in de tram, waar ook het Jeugdjournaal kwam voor opnames. Het *Feest Wereldwijd* aanbod is zowel bij families als het primair onderwijs zeer populair.

Atelier

Het Atelier in Wereldmuseum Rotterdam is dé plek voor beeldende activiteiten in aansluiting op de collectie. Er zijn workshops aangeboden op verschillende niveaus, deze werden in samenwerking met *Crafts Council* ontwikkeld. Op zondag en tijdens schoolvakanties boden we instapworkshops aan voor alle leeftijden. Daarnaast waren er basisworkshops (soms in serie) om een ambacht te ontdekken of kennis te maken met een techniek. Als derde worden masterclasses aangeboden voor specialisatie en verdieping. Deze worden gegeven door vakdocenten of kunstenaars die een band hebben met de cultuur en/of het vakmanschap dat centraal staat. In het voorjaar 2024 stond batik centraal, het najaar stond in het teken van *Made in China* met knipkunst. Bezoekers konden onder meer patchwork maken van papier, geïnspireerd op het (textiel)patchwork van de Miao gemeenschap.

Onderwijsaanbod en bereik

Het Wereldmuseum presenteert zich nu als één museum met vier locaties in plaats van verschillende musea met een eigen aanbod. Voor het nieuwe schooljaar 2024-2025 is daarom een nieuw gezamenlijk onderwijsaanbod rond wereldburgerschap geformuleerd, met als rode draad tien thema's, die aansluiten op *iconen van de wereld*, *de kunst van het leven* en *wereldwijde verbindingen*. De uitwerking op locatie verschilt deels vanwege het onderscheid in opstelling en objecten. Het aanbod richt zich vooral op primair en voortgezet onderwijs, met op maat gemaakte programma's voor speciaal onderwijs en MBO. Het onderwijsaanbod in Rotterdam bediende 15.207 deelnemers uit het onderwijs (inclusief de programma's op de scholen zelf), waarvan 3.250 kinderen een programma in *Superstraat* bezochten.

Expertise deling

In 2024 organiseerden we diverse vaardigheidstrainingen voor museumdocenten, in samenwerking met partners als *Verhalenhuis Belvédère*, *Het Nieuwe Instituut*, *Catharijne Convent*, etc. Er waren trainingen voor omgang met special need visitors, er was samenwerking met Pabo's en diverse scholen. Een mooie samenwerking is de *Gebedshuizenroute*, waarbij leerlingen dankzij mensen uit diverse geloofsgemeenschappen kennis maken met wereldreligies in gebedshuizen als moskee, kerk, mandir en synagoge.

Inclusiviteit, innovatie en interconnectiviteit

Inclusie, innovatie en interconnectiviteit zijn vanuit de missie van het Wereldmuseum vanzelfsprekendheden en verweven in al onze activiteiten.

Wij zien ons diversiteits- en inclusiebeleid als onderdeel van het vormgeven van een rechtvaardigere toekomst en daarmee als onderdeel van het bereiken van onze missie. Onze benadering van diversiteit en inclusie concentreert zich op de praktijk, op het doen. Dit vereist betrokkenheid van iedereen in de organisatie en het vereist ook beleid, procedures en voortdurende training en reflectie. Wij definiëren inclusie als het creëren van voorwaarden waardoor diversiteit kan bloeien. Dit geldt zowel voor de interne organisatie als voor onze bezoekers, samenwerkingspartners en externe relaties, waarbij we aandacht hebben voor het wegnemen van drempels, letterlijk en figuurlijk. Ons museum en onze organisatie moeten voor alle bezoekers een respectvolle plek zijn en daar hebben we onze faciliteiten en bezoekerscommunicatie op aangepast.

In al ons aanbod is sprake van meerstemmigheid en bieden we een toegankelijke en veilige vrijplaats voor betrokkenheid, gezamenlijkheid, participatie en co-creatie. In de educatie bijvoorbeeld focussen we niet op kennisoverdracht, maar op kennisdeling, op ontmoetingen, luisteren, dialoog, respect, empathie, kritische (zelf)reflectie, creatief handelen en op het doorbreken van het eurocentrische perspectief.

Onze inhoudelijke samenwerkingspartners voor onze publieksprogrammering en onderzoek zoeken en vinden wij bij voorkeur in de stad: in dialoog en samenwerking met de diaspora gemeenschappen, met het Hiphophuis en Skateland als het gaat over jongeren/popular culture en op het gebied van makerschap met bijvoorbeeld Ellae Foundation, Crafts Council en de Willem de Koning Academie. We zoeken proactief naar diversiteit in de partnerschappen die wij aangaan en stellen ruimte en middelen beschikbaar om hun diverse perspectieven tot uiting te kunnen laten komen.

Voor onze medewerkers stelden wij een protocol Sociale Veiligheid op, als handvat om ook als organisatie te kunnen groeien en bloeien.

Dat wij bij alles wat wij doen alle kernwaarden van de *Code Diversiteit en Inclusie* als basis en ondersteuning voor ons beleid nemen, behoeft geen verder betoog.

Toelichting op publieksbereik en het formulier publieksbereik en bezoekersinformatie 2024

Het overnemen van een internationale tentoonstelling *A world in common* (van Tate Modern) én een aantal inspirerende programma's zorgden ervoor dat het Wereldmuseum in 2024 een breed Rotterdams publiek van alle leeftijden ontving.

De bezoekersaantallen van de Museumnacht blijven groeien. In 2024 ontvingen we 2.850 bezoekers, waaronder veel Startende Cultuurspeurders en Nieuwsgierige Toekomstgrijpers. Een bijzonder programma was het North Sea Jazz Round Town event, dat het koloniale verleden koppelde aan jazzmuziek. De samenwerking met festival Roffa Mona Amour werd voortgezet en brengt de achterban van het festival mee, bestaande uit Culturele Alleseters, Weelderige Cultuurminnaars en Sociale Cultuurhoppers.

Het publieksonderzoek van *A world in common* wees uit dat veel bezoekers het museum voor het eerst bezoeken. Bij deze tentoonstelling was dat een combinatie van Rotterdams publiek en bezoekers van buiten de stad. In het najaar opende *Made in China* en hiervoor is specifiek samengewerkt met Chinees Rotterdamse makers, die video content creëerden over hun makerschap. De samenwerking met iemand uit de gemeenschap die Chinese social media verzorgde was een mooie manier om met de community zelf in contact te komen. We zagen een stijging van nieuw publiek.

Het gehele jaar door wordt er per tentoonstelling en evenement bekeken welke doelgroepen aangesproken kunnen worden en hoe deze het best te bereiken zijn met outdoor en/of online campagnes. De doelgroep- en bezoekersinformatie die met Rotterdam Festivals uitgewisseld wordt, is hiervoor de basis.

Online marketing

In 2024 zijn er bij Wereldmuseum Rotterdam minder bezoekers op de website gemeten dan het jaar ervoor. Om te blijven voldoen aan de steeds strenger wordende data privacy wet- en regelgeving, zoals opgenomen in de GDPR (General Data Protection Regulation) en de DMA (Digital Markets Act), hebben we in februari 2024 Consent Mode v2 geïmplementeerd middels een nieuw Consent Management Platform. Hierdoor wordt er rond 30-33% minder gemeten in Analytics.

In 2024 zijn er 158.694 online bezoekers gemeten, ten opzichte van 213.295 in 2023. Dat is een afname van 26%. In 2024 zijn er 650.188 pageviews gemeten, ten opzichte van 887.576 in 2023 en dat is 27% minder. In werkelijkheid zullen de gegevens van 2024 dus waarschijnlijk zo'n 30% hoger liggen.

Per 31 december 2024 heeft het museum in totaal 30.062 volgers op verschillende sociale mediakanalen (Instagram, Facebook, LinkedIn en TikTok), met een groei van 2.164 nieuwe volgers in 2024. In 2024 is besloten om het platform X (Twitter) te verlaten, wat heeft geleid tot het wegvallen van 6.834 volgers. Hierdoor is het totale aantal volgers met 4.670 gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar.

Bezoekersmix

In 2024 ontvingen we 74.329 bezoekers, meer dan vorig jaar. Ook het aantal Museumjaarkaarthouders (22.988) en Rotterdampas-houders lag hoger (14.133 kaarthouders) en er kwamen 2.139 bezoekers met een Jeugd Vakantie Paspoort. Er was een behoorlijke stijging in het gebruik van de Vriendenloterij VIP kaart, en we organiseerden meerdere events met deze achterban (2.493 kaarthouders). Totaal 957 bezoekers maakten gebruik van andere kaarten of acties (Cultuurkaart, ICOM kaart, Rembrandt kaart en acties) en 24.000 personen hebben het museum gratis bezocht. We ontvingen een aanzienlijk aantal families met kinderen; van de 74.329 bezoekers waren er 20.154 kinderen t/m 12 jaar. De tentoonstelling *Superstraat* blijft ongekend populair.

Toelichting op de jaarrekening

Financieel

De jaarrekening 2024 toont een winst van € 231.000,- terwijl een verlies van € 205.000 was begroot. Dit verschil wordt veroorzaakt door € 176.000,- hogere baten, € 260.000,- lagere lasten.

De toename van de baten is te wijten aan de volgende posten:

- € 127.000,- hogere entree opbrengsten
- € 24.000,- hogere bijdrage fondsen
- € 28.000,- hogere opbrengsten uit educatie
- € 6.000,- hogere opbrengsten detacheren personeel
- € 28.000,- hogere rente
- € 2.000,- overige
- € 29.000,- -/- lagere huur opbrengsten
- € 10.000,- -/- lagere (geen) opbrengsten uit sponsoring

De afname van de lasten wordt veroorzaakt door:

- € 134.000,- hogere directe lasten (tentoonstelling en programmering)
- € 10.000,- hogere lasten aanschaf collectie
- € 148.000,- hogere personeelslasten
- € 31.000,- -/- lagere overige personeelslasten
- € 38.000,- -/- lagere afschrijvingskosten t.g.v. huurders-investeringen
- € 141.000,- -/- lagere huurderslasten
- € 120.000,- -/- lagere huurderslasten en servicekosten voorgaande jaren
- € 160.000,- -/- lagere energiekosten
- € 23.000,- -/- lagere overige huisvestingslasten (beveiliging, onderhoud en schoonmaak)
- € 39.000,- -/- lagere algemene lasten (corporate marketing en publiciteit)

In de jaarrekening 2021 werden 2 bestemmingsreserves gevormd, ten behoeve van het onderzoek naar koloniale roofkunst (€ 400.000,-) en ten behoeve van samenwerkingsprojecten met communities in Rotterdam (€ 300.000,-). In 2023 werd er € 297.000 toegevoegd aan deze reserve. In 2024 vonden onttrekkingen uit deze bestemmingsreserves plaats van resp. € 126.000,- en € 46.000,-.

In de jaarrekening 2022 werd een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van *Superstraat* van € 400.000,-. Vanaf 2028 zal deze semipermanente tentoonstelling vernieuwd worden.

In de jaarrekening 2023 werd een bestemmingsreserve gevormd van € 493.000,- ten behoeve van het verhuisklaar maken van de collectie in verband met het door de gemeente nieuw te realiseren collectiecentrum.

In de jaarrekening 2024 is een bestemmingsreserve gevormd van € 400.000 ten behoeve van groot onderhoud. Dit betreft het gebruikersdeel van het meerjarenonderhoudsplan.

Voor een verdere toelichting verwijzen wij naar de jaarrekening.

Risico's

Risicomanagement is een integraal onderdeel van het gevoerde beleid, verdeeld in de onderdelen strategie, operationeel, financieel en wet- en regelgeving.

De directie was en is goed op de hoogte van de belangrijkste risico's en onzekerheden binnen de branche en is van mening dat de interne risicomanagement- en controlesystemen waarmee de organisatie-brede risico's worden beheerst in 2024 adequaat hebben gewerkt.

Operationele en financiële risico's zijn vastgelegd in de managementinformatie en worden periodiek geanalyseerd. De bewaking van de financiële positie en het bijstellen op basis van de financiële risico's vinden eveneens periodiek plaats.

We verstrekken periodiek financiële realisatierapportages ter analyse en stellen tweemaal per jaar een herijkte jaarresultaatprognose op. Deze prognoses worden tevens besproken met de Audit Commissie van de Raad van Toezicht en met de volledige Raad van Toezicht. Risicomanagement wordt structureel geagendeerd in de overleggen van de bestuurder met de Audit Commissie en de Raad van Toezicht.

Medewerkers die zich geconfronteerd zien met (vermoedens van) fraude, misstanden of andere bedrijfs- of persoonlijke risico's kunnen gebruik maken van diverse hulpmiddelen en richtlijnen bij het melden of bespreekbaar maken hiervan. Hiervoor zijn procedures en regelingen met betrekking tot onder andere de toegang tot een (externe) vertrouwenspersoon, melding van klachten bij intimidatie, geweld en discriminatie en het omgaan met vermoedens van een misstand (klokkenluidersregeling) beschikbaar.

Voor nu identificeren wij de volgende mogelijke risico's.

- Impact van inflatie;
- Wijziging subsidiebeleid en/of wet- en regelgeving (bijvoorbeeld BTW-percentage) naar aanleiding van nieuw landelijk en gemeentelijk politiek beleid.

Fair Practice Code

Wij onderschrijven de aanbevelingen van de Fair Pay / Fair Practice Code en de principes van deze code worden binnen onze organisatie integraal toegepast. Wij herkennen onszelf in de vijf pijlers waar de Fair Pay / Fair Practice Code op berust en leven deze na. Recht doende aan de elementen solidariteit, diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid en transparantie koesteren en waarborgen wij zo bijvoorbeeld de belangen en rechten (inclusief auteursrecht, bronvermelding en eigenaarschap) van samenwerkingspartners, marktconforme en eerlijke betaling van kunstenaars en freelancers, groei- en ontwikkelmogelijkheden voor onze medewerkers, een eerlijk stage- en vrijwilligersbeleid en aandacht voor duurzaamheid en verduurzaming, en de ontwikkelingen daarvan. Tot de transparantie van organisatie en beleid rekenen wij ook de vastlegging en publicatie ervan, zowel intern als extern.

Collectiemanagement

Herkomstonderzoek

In 2024 is door onze herkomstonderzoekers pro-actief, reactief en autonoom herkomstonderzoek gedaan. Samen met onze conservator Afrika richtte proactief onderzoek zich op Congo waarbij de netwerken en biografieën van stakeholders van de Nieuw Afrikaansche Handels Vennootschap het uitgangspunt zijn. Omdat deze netwerken Europees waren, heeft het onderzoek de ambitie om de collectie WMR in een internationaal vergelijkend verband te presenteren. Het onderzoek is proactief omdat het anticipeert op mogelijk verzoek tot teruggave. Reactief onderzoek vond plaats naar aanleiding van diverse internationale onderzoeksvragen en een restitutieverzoek. De onderzoeksvragen kwamen onder meer voort uit recente en vroegere samenwerkingen met archieven en bibliotheken in Europa; zoals het onderzoek naar de kunsthandelaar Saeed Motammed. Wereldmuseum Rotterdam wordt daardoor weer als een serieuze partner in academische uitwisseling gezien. Dat bleek ook uit de honorering van de NICAS aanvraag door onze restaurator, voor autonoom onderzoek naar het losbladige manuscript 'The Rotterdam Fahnama' (India 16^e eeuw), waarbij de herkomst-, restauratie-, en kunstgeschiedenis samen met een internationaal team van materiaaltechnische specialisten onderzocht wordt tot en met 2025. Een herhaald restitutieverzoek dat namens de Kogi/Tairona gemeenschap in Colombia sinds 2006 werd ingediend was aanleiding voor grondig onderzoek naar de overdracht van het Amerika Museum in Cuyk aan het Wereldmuseum Rotterdam en de juridische status daarvan. Aanvullend herkomstonderzoek naar de herkomst van met name objecten uit Lombok tenslotte, vond plaats in verband met de Rotterdamse restitutie hiervan aan Indonesië in december 2024.

Depot

In 2022 zijn diverse scenario's onderzocht voor de toekomst van de depotfunctie in het gezamenlijke gebouw aan de Metaalhof. Uit deze studie is het scenario voor nieuwbouw van een collectiecentrum preferent gebleken. Het Wereldmuseum heeft als ambitie de depotcollecties van de verschillende Wereldmusea op één plek samen te brengen.

Zo wordt de samenhang tussen deze collecties beter inzichtelijk en de collectie als geheel beter toegankelijk voor onderzoekers, studenten, makers en gemeenschappen. Bovendien leidt een samenvoeging tot efficiencyvoordelen voor de beheersorganisatie, die kunnen worden ingezet ten gunste van het behoud en de toegankelijkheid van de collectie. Het Wereldmuseum Rotterdam en haar publiek zijn er dus bij gebaat als in dit nieuwe collectiecentrum ook de Rijkscollectie kan worden bewaard die door de andere Wereldmusea wordt beheerd. De schaalgrootte die deze samenvoeging met zich meebrengt, leidt tot een substantiële besparing voor de gebruikers van het toekomstige gebouw en tot meer bedrijvigheid in het gebouw. Wereldmuseum Rotterdam zal over meer capaciteit beschikken om individuele bezoekers en groepen te ontvangen en in verbinding te brengen met de collectie. We zijn dan ook verheugd dat de Gemeente Rotterdam deze voordelen onderschrijft en bereid is geweest om ook een variant met de onderbrenging van de Rijkscollectie te onderzoeken. Eind 2024 gaf de Raad van Toezicht van NMVW akkoord op de samenwerkingsovereenkomst met de Gemeente Rotterdam voor het nieuwe Collectiecentrum. Daarmee gaat de realisatie van een Collectiecentrum de ontwerpfase in.

We richten ons vooralsnog op 2029 als het jaar van ingebruikname.

Rotterdam, 28 maart 2025

M.J. Van Bommel
Algemeen Directeur

W.A.H. Modest
Inhoudelijk Directeur

Verslag Raad van Toezicht

In 2024 was de Raad van Toezicht van stichting Wereldmuseum Rotterdam als volgt samengesteld:

De heer K.M. Becking, voorzitter
Mevrouw L.A.M. Van der Linden, lid R
Mevrouw H.A. Saam
Mevrouw E.R. Kambel
De heer L.A.A. Pieters
De heer H.J.H. Van Meegen
Mevrouw A. Bolle, lid R

In het kader van de verregaande samenwerking met het Nationaal Museum van Wereldculturen werd met ingang van 1 mei 2017 een nieuwe Raad van Toezicht gevormd. Beide stichtingen kennen dezelfde samenstelling van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht bestaat uit zeven leden in de verhouding vijf 'NMVW' en twee 'Rotterdam'. Het College van B&W van Rotterdam benoemt de leden met de Rotterdamse achtergrond in de Raad van Toezicht van het Wereldmuseum. De overige leden worden niet ter goedkeuring aan het College voorgelegd. De Raad van Toezicht waarborgt aldus deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid. (GCC principe 8).

In 2024 vergaderde de Raad van Toezicht regulier op 25 maart, 26 juni, 4 november en 11 december. Op de agenda stonden naast financiële zaken, het welzijn van de organisatie en de plannen voor de komende beleidsperiode. Op museaal-inhoudelijk gebied stond de Raad van Toezicht stil bij het herkomstonderzoek en de planvorming rondom het Collectiecentrum. De verschillende commissies binnen de Raad van Toezicht (Auditcommissie, Remuneratie Commissie en Commissie Museale Zaken) kwamen verschillende malen bijeen met de Directie en MT-leden. De Raad had via diens contactpersoon bovendien regelmatig contact met de Ondernemingsraad.

De Raad stelt vast dat ieders onafhankelijke expertises binnen de Raad goed tot hun recht komen in het toezicht. Niet alleen binnen de verschillende (bovengenoemde) commissies van de Raad van Toezicht maar ook als klankbord voor uiteenlopende kwesties en in hun contact met de Ondernemingsraad voelt de Raad zich betrokken bij de organisatie en de werknemers. Toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar. (GCC principe 4).

Eind 2024 heeft de Raad van Toezicht een zelfevaluatie uitgevoerd, gericht op het eigen functioneren, teneinde eraan bij te dragen dat het zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op professionele en onafhankelijke wijze uitvoert. (GCC principe 7). Dit jaar gebeurde dat onder externe begeleiding van mevr. De Weichs de Wenne van De Weichs Advies en tot april 2023 lid van de Raad van Toezicht van de Stichting Nationaal Museum van Wereldculturen en Wereldmuseum Rotterdam. De individuele leden reflecteerden in de schriftelijke zelfevaluatie op uiteenlopende thema's zoals het functioneren van de Raad, de onderlinge samenwerking en de verhouding met het Bestuur. Mevr. De Weichs de Wenne analyseerde de observaties en bevindingen die volgden op deze schriftelijke evaluatie en deze werden begin 2025 in individuele gesprekken besproken met de leden van de Raad van Toezicht. Zo werd onder andere de samenstelling van en de samenwerking binnen de Raad van Toezicht, de toezicht- en adviestaak, de relatie met de Directie en de vergaderingen en informatievoorziening nader besproken. De aanbevelingen naar aanleiding van deze zelfevaluatie worden in de vergadering van 28 maart besproken met Directie en Raad van Toezicht.

De Raad kijkt met tevredenheid terug op 2024. Het was een vol jaar waarin enerzijds werd geflecteerd op de afgelopen beleidsperiode en dat anderzijds in het teken stond van beleidsvoorbereidingen voor de komende vier jaar. De Raad merkt op dat er veel positieve energie uit gaat van de toekomstplannen waaronder die van het Collectiecentrum. Een bijzondere mijlpaal dit jaar was de

restitutie van kunstobjecten uit de collectie van het Wereldmuseum door de Gemeente Rotterdam aan de staat Indonesië. Leden van de Raad van Toezicht bezochten gedurende het jaar verschillende programma's, evenementen en tentoonstellingsopeningen. Naast de reguliere rijke (fysieke en digitale) programmering blijft de Raad de ontwikkelingen omtrent het herkomstonderzoek en restitutie met belangstelling volgen. De Raad van Toezicht stelt daarbij vast dat de organisatie haar maatschappelijke doelstelling realiseert door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren. (GCC principe 1). De Raad spreekt haar waardering uit voor de inzet van alle medewerkers om deze doelen in gezamenlijkheid te bereiken en voor het bestuur die daarbij het welzijn van de organisatie niet uit het oog verliest.

De Raad van Toezicht is op de hoogte van het financiële resultaat en is tevreden met de wijze waarop het museum er ook dit jaar weer in is geslaagd om de exploitatie en de financiële omstandigheden aan te passen aan de actualiteit. De Raad stelt vast dat het bestuur in 2024 zorgvuldig en verantwoord is omgegaan met de mensen en middelen van de organisatie. (GCC principe 6). De Raad waardeert de manier waarop het museum de Audit Commissie en de Raad structureel informeert ten aanzien van financiële vraagstukken en besluiten en keurde bij de vergadering van 11 december dan ook met vertrouwen de begroting voor 2025 goed.

Ook in 2024 heeft een daartoe ingestelde commissie van de Raad van Toezicht het functioneren van de bestuurders in hun aanwezigheid besproken. Daarbij is aan de orde gekomen dat het bestuur diens verantwoordelijkheid voor de algemene dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie naar tevredenheid van de Raad van Toezicht heeft ingevuld. (GCC principe 5).

De Raad van Toezicht en Directie onderschrijven de aanbevelingen van de Code Cultural Governance cq. de principes van de Governance Code Cultuur alsmede de Code Culturele Diversiteit. Deze codes worden integraal toegepast. (GCC principe 2).

De bezoldiging van de Directie van het Wereldmuseum Rotterdam valt binnen de WNT-norm. In de jaarrekening is de bezoldiging van de directie van het museum vermeld. De leden en de voorzitter van de Raad van Toezicht voeren hun functie onbezoldigd uit. In 2024 zijn bestuur en toezichthouders in het kader van een onafhankelijke en integere rolvulling alert geweest op belangenverstrengeling (GCC principe 3). In de navolgende overzichten worden de nevenactiviteiten van de Directie en de leden van de Raad van Toezicht en het rooster van aftreden weergegeven.

dr. K.M. Becking, voorzitter

Dit jaarverslag en deze jaarrekening werden op 28 maart 2025 door de Raad van Toezicht WMR vastgesteld:

Dhr. Prof. dr. K.M. Becking

Mevr. drs. L.A.M. van der Linden

Mevr. drs. H.A. Saam

Mevr. mr. E.R. Kambel

Dhr. L.A.A. Pieters

Dhr. mr. H.J.H. Van Meegen

Mevr. A. Bolle

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2024

2 GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

		Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
		€	€	€
Baten				
Subsidies	(8)	6.241.649	6.217.000	5.818.000
Entreegelden	(9)	406.858	280.000	318.015
Sponsorbijdragen en schenkingen	(10)	17.015	27.000	15.500
Rondleidingen en bruiklenen	(11)	124.979	97.000	110.111
Baten Horeca	(12)	1.821.222	2.079.000	2.041.949
Som van de geworven baten		8.611.723	8.700.000	8.303.575
Opbrengsten winkel	(13)	63.308	65.000	62.367
Overige baten	(14)	58.324	47.000	53.156
Som der baten		8.733.355	8.812.000	8.419.098
Lasten				
Directe lasten	(15)	1.182.115	1.082.000	718.085
Directe lasten Horeca	(16)	373.138	467.000	401.751
Directe lasten winkel	(17)	36.939	36.000	32.031
Totaal directe lasten		1.592.192	1.585.000	1.151.867
Personeelslasten	(18)	4.034.534	3.934.000	3.796.024
Afschrijvingen materiële vaste activa		339.189	377.000	401.646
Overige bedrijfslasten	(20)	2.579.864	3.136.000	2.763.295
Totaal bedrijfslasten		6.953.587	7.447.000	6.960.965
Saldo voor financiële baten en lasten		187.576	-220.000	306.266
Financiële baten en lasten		43.223	15.000	20.231
Saldo		230.799	-205.000	326.497

3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2024

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2024		2023	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat	187.576		306.266	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	339.189		401.646	
Mutatie voorzieningen	300		-213	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie voorraden	-12.054		-541	
Mutatie vorderingen	28.146		-328.932	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen)	-372.723		17.524	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		170.434		395.750
Ontvangen interest		43.223		20.231
Kasstroom uit operationele activiteiten		213.657		415.981
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-45.586		-67.860
		168.071		348.121

Samenstelling geldmiddelen

	2024		2023	
	€	€	€	€
Geldmiddelen per 1 januari		2.881.698		2.533.577
Mutatie geldmiddelen		168.071		348.121
Geldmiddelen per 31 december		3.049.769		2.881.698

4 GECONSOLIDEERDE GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Wereldmuseum Rotterdam, statutair gevestigd te Rotterdam, en haar groepsmaatschappij bestaan voornamelijk uit:

- het exploiteren van een museum over culturen uit de gehele wereld.
- het exploiteren van zaalverhuur, banqueting en museumcafé.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Wereldmuseum Rotterdam is feitelijk en statutair gevestigd op Willemskade 25 te Rotterdam en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 24383968.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Wereldmuseum Rotterdam zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het op grond van algemene aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Consolidatie

Lijst met kapitaalbelangen

Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW is onderstaand opgenomen. Stichting Wereldmuseum Rotterdam te Rotterdam staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. In de jaarrekening van Stichting Wereldmuseum Rotterdam zijn de financiële gegevens geconsolideerd van Stichting Wereldmuseum Rotterdam en de volgende groepsmaatschappijen:

Naam, statutaire zetel	Aandeel in het geplaatste kapitaal	Opgenomen in consolidatie
	%	
Wereldbusiness B.V. Rotterdam	100,00	Ja

Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waar overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Stichting Nationaal Museum van Wereldculturen en het Wereldmuseum te Rotterdam zijn per 1 mei 2017 een verregaande samenwerking aangegaan welke is vormgegeven door een personele unie op het niveau van de Raad van Toezicht, de directie en het management. Gelet op de, op dit terrein bestaande wettelijke bepalingen en strikte scheiding van economische eenheid is er geen sprake van een groepsrelatie.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Wereldmuseum Rotterdam zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Wereldmuseum Rotterdam.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappij zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn 640 "Organisaties-zonder-winststreven (RJ 640)".

De geconsolideerde jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Baten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De cijfers van 2023 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2024 mogelijk te maken.

Continuïteitsveronderstelling

De Stichting kan het museum niet rendabel exploiteren zonder subsidie. De Gemeente Rotterdam verleent subsidie op basis van een subsidieverzoek waarbij de begroting dient als onderbouwing. Na afloop van het jaar wordt mede op basis van een verantwoording de subsidie definitief vastgesteld. De verlening wordt jaarlijks gezien en vastgesteld. Dit heeft tot gevolg dat de Stichting geen zekerheid heeft dat de aangevraagde subsidie telkens zal worden verleend terwijl de Stichting niet kan voortbestaan zonder deze jaarlijkse subsidie.

Begin 2025 heeft de Gemeente Rotterdam een verleningsbeschikking afgegeven en daarin, onder verwijzing naar het cultuurplan 2025-2028, spreekt het college in deze verleningsbeschikking de intentie uit om te subsidiëren over de periode 2025 tot en met 2028.

Hierin is een jaarlijkse subsidie opgenomen van € 5.957.850 exclusief eventueel accrés voor de boekjaren 2026 tot en met 2028. In verband met de gemeentelijke begrotingsregels wordt de subsidie jaarlijks verleend en vastgesteld. Er is derhalve geen volledige zekerheid over de continuïteit, echter is er geen reden om te veronderstellen dat de subsidie niet toegekend zal worden. Op basis van deze constatering hebben wij de jaarrekening uitgebracht onder de veronderstelling van continuïteit.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of vervaardigingslasten verminderd met afschrijvingen bepaald op basis van de geschatte levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de aanschaffingswaarde of vervaardigingslasten.

De verbouwingen worden lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur van maximaal 10 jaar.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

De Stichting bezit alle geplaatste aandelen van Wereldbusiness B.V. Het vermogen van Wereldbusiness B.V. is ultimo 2024 negatief. Gezien deze negatieve waarde en het gebruik om verliezen vanuit de Stichting aan te vullen is een voorziening gevormd voor een bedrag van het negatieve eigen vermogen.

Vorraden

Vorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De kortlopende vorderingen betreffen de vorderingen met een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves en fondsen

Mutatie bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door de directie is aangebracht. De aard van de bestemmingsreserves wordt later toegelicht.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vervolgens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

Jaarlijkse subsidie

De Gemeente Rotterdam besluit jaarlijks tot het toekennen van een subsidie. Deze jaarlijkse subsidie wordt ten gunste van het resultaat gebracht in het jaar waarop de subsidie betrekking heeft. Na afloop van het jaar wordt, mede op grond van de ingediende verantwoording, via een vaststellingsbeschikking de subsidie definitief vastgesteld. De afrekening vindt aansluitend plaats. De Gemeente kan daarbij afwijken van het eerder in de verleningsbeschikking vastgestelde bedrag.

Lasten algemeen

De lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Pensioenen

Stichting Wereldmuseum Rotterdam heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Eventuele boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Bedrijfslasten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt.

5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Huurders- investerings	Inventaris	Kruispunt	Superstraat	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2024</i>					
Aanschaffingswaarde	4.404.456	319.876	701.460	560.440	5.986.232
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.852.871	-260.539	-491.022	-504.396	-5.108.828
	<u>551.585</u>	<u>59.337</u>	<u>210.438</u>	<u>56.044</u>	<u>877.404</u>
<i>Mutaties</i>					
Investerings	-	45.586	-	-	45.586
Afschrijvingen	-120.811	-22.042	-140.292	-56.044	-339.189
	<u>-120.811</u>	<u>23.544</u>	<u>-140.292</u>	<u>-56.044</u>	<u>-293.603</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2024</i>					
Aanschaffingswaarde	4.404.456	365.462	701.460	560.440	6.031.818
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.973.682	-282.581	-631.314	-560.440	-5.448.017
Boekwaarde per 31 december 2024	<u>430.774</u>	<u>82.881</u>	<u>70.146</u>	<u>-</u>	<u>583.801</u>

In de huurovereenkomsten is niets opgenomen over enige vergoeding voor investeringen in de vorm van verbouwingen die achterblijven indien het Wereldmuseum de panden verlaat. Alsdan bedraagt de waarde van de verbouwingen nihil.

Afschrijvingspercentages

	%
Huurders-investeringen	10 - 20
Inventaris	20 - 25
Kruispunt	20
Superstraat	20

VLOTTENDE ACTIVA

2. Voorraden

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Gereed product en handelsgoederen		
Voorraad banqueting	18.321	17.712
Voorraad museumcafé	3.979	4.012
Handelsgoederen	34.480	23.002
	<u>56.780</u>	<u>44.726</u>

De post handelsgoederen omvat de voorraad courante artikelen die de Stichting op voorraad heeft om te worden verkocht in de winkel.

3. Vorderingen

Debiteuren

Debiteuren	<u>239.276</u>	<u>221.152</u>
------------	----------------	----------------

Een voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Overige belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	<u>137.166</u>	<u>253.484</u>
----------------	----------------	----------------

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde huisvestingskosten	131.334	141.723
Vooruitbetaalde kosten drukwerk	4.309	4.098
Vooruitbetaalde automatiseringskosten	6.981	9.337
Vooruitbetaalde contributies en abonnementen	23.650	24.118
Te ontvangen partnerkorting	5.061	27.703
Overlopende personeelskosten	1.380	3.166
Vooruitbetaalde beveiligingskosten	21.342	15.000
Te ontvangen afrekening Museumnacht	-	2.018
Vooruitbetaalde kosten Museumnacht	2.950	-
Vooruitbetaalde tentoonstellingskosten "Say Yes"	119.350	-
Vooruitbetaalde tentoonstellingskosten "Made In China"	-	35.462
Vooruitbetaalde tentoonstellingskosten "A World In Common"	-	5.212
Vooruitbetaalde tentoonstellingskosten "Skate 2026"	2.936	-
Vooruitbetaalde tentoonstellingskosten "Poetry 2"	202	-
Te ontvangen bijdragen fondsen	41.300	51.800
Te ontvangen vergoeding depot huismeester	3.648	-
Te ontvangen sponsorbijdragen	2.100	2.230
Te ontvangen bankrente en -kosten	6.508	8.232
Te ontvangen afrekening Museumjaarkaart/Rotterdampas	45.883	24.788
Overige overlopende activa	7.501	1.500
	<u>426.435</u>	<u>356.387</u>

Onder de opgenomen vorderingen bevinden zich geen posten met een looptijd van meer dan één jaar.

4. Liquide middelen

ABN AMRO Bank N.V.	3.043.618	2.873.223
Kas	4.999	5.581
Gelden onderweg	1.152	2.894
	<u>3.049.769</u>	<u>2.881.698</u>

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking.

PASSIVA

5. Reserves

Voor een toelichting op het groepsvermogen verwijzen wij u naar de toelichting op het eigen vermogen van de enkelvoudige balans op pagina 49 van dit rapport.

6. Voorzieningen

	2024	2023
	€	€
<i>Voorziening jubileumuitkeringen</i>		
Stand per 1 januari	19.274	19.487
Dotatie	300	-213
Stand per 31 december	<u>19.574</u>	<u>19.274</u>

7. Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Crediteuren		
Crediteuren	<u>226.862</u>	<u>344.092</u>

Overige belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	28.502	32.863
Loonheffing	94.320	93.047
Pensioenen	50.997	49.762
	<u>173.819</u>	<u>175.672</u>

Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Overlopende passiva		
Te betalen personeelskosten	126.803	119.577
Te betalen huisvestingskosten	78.070	119.095
Te betalen accountantskosten	15.300	14.300
Te betalen bankrente en -kosten	260	298
Te betalen nettoloan	21.128	22.655
Vooruitontvangen aanbetalingen	169.191	142.518
Te betalen automatiseringskosten	1.044	-
NMvW Doorbelastingen	68.243	312.040
Vooruitontvangen e-tickets	198	485
Te betalen kosten "Kolonialisme en Rotterdam"	8.000	143.000
Te betalen kosten "Made in China"	96.192	-
Te betalen kosten "A World in Common"	50.000	-
Te betalen kosten "Hairpower"	1.450	22.000
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	10.642	4.193
	<u>646.521</u>	<u>900.161</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

De stichting heeft een langlopende huurovereenkomst (30 jaar) afgesloten met de Dienst Stadsontwikkeling van de Gemeente Rotterdam, afdeling Vastgoed. In het eerste kwartaal van 2025 zal een nieuwe langlopende huurovereenkomst worden afgesloten. De huurlast inclusief voorschot op de servicekosten over 2024 bedroeg € 1.508.959 (dit is exclusief de afrekening servicekosten over voorgaande jaren en de nog te ontvangen afrekening servicekosten over 2024). De huur wordt jaarlijks geïndexeerd.

6 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
8. Subsidies			
Subsidie gemeente Rotterdam	6.117.500	6.117.000	5.685.000
Bijdragen fondsen "Kolonialisme en Rotterdam"	-	-	106.000
Bijdragen fondsen "Made in China"	105.500	100.000	-
Bijdragen fondsen en subsidies	18.649	-	27.000
	<u>6.241.649</u>	<u>6.217.000</u>	<u>5.818.000</u>
9. Entreegelden			
Entreegelden	<u>406.858</u>	<u>280.000</u>	<u>318.015</u>
10. Sponsorbijdragen en schenkingen			
Sponsoren	-	10.000	-
Schenkingen	<u>17.015</u>	<u>17.000</u>	<u>15.500</u>
	<u>17.015</u>	<u>27.000</u>	<u>15.500</u>
11. Baten uit acties van derden			
Rondleidingen	11.671	7.000	6.878
Opbrengsten educatie	<u>113.308</u>	<u>90.000</u>	<u>103.233</u>
	<u>124.979</u>	<u>97.000</u>	<u>110.111</u>
12. Baten van verbonden organisaties zonder winststreven			
Inkomsten Horeca	<u>1.821.222</u>	<u>2.079.000</u>	<u>2.041.949</u>
13. Opbrengsten winkel			
Opbrengsten winkelverkoop	<u>63.308</u>	<u>65.000</u>	<u>62.367</u>
14. Overige baten			
Detachering personeel huismeester	47.424	39.000	43.056
Overige baten	1.500	-	-
Huuropbrengsten	<u>9.400</u>	<u>8.000</u>	<u>10.100</u>
	<u>58.324</u>	<u>47.000</u>	<u>53.156</u>

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
15. Directe lasten			
Audiovisuele (AV) Voorzieningen	4.575	5.000	3.196
Tegenprestatie sponsors	-	10.000	-
Transportkosten	1.856	5.000	2.489
Fotowerk	391	10.000	-
Onderhoud e.d. projecten	99.744	65.000	76.153
Programmeringskosten	101.246	160.000	61.938
Wisseltentoonstellingen	708.980	650.000	345.587
Onderwijsactiviteiten	21.878	20.000	33.627
Inkoopkosten entreegelden	958	5.000	387
Inkoopkosten personeelskantine	4.673	7.000	4.066
Collectie aankopen	20.083	10.000	6.580
Marketingkosten	217.731	135.000	184.062
	<u>1.182.115</u>	<u>1.082.000</u>	<u>718.085</u>

Alle kosten gemaakt voor een wisseltentoonstelling worden bij de start van de wisseltentoonstelling ten laste van het resultaat gebracht. Eventuele meerkosten die tijdens de wisseltentoonstelling worden gemaakt, komen direct ten laste van het resultaat.

In 2024 zijn er twee wisseltentoonstellingen geproduceerd (2023: 2)

16. Directe lasten Horeca

Directe inkoop Horeca	<u>373.138</u>	<u>467.000</u>	<u>401.751</u>
-----------------------	----------------	----------------	----------------

17. Directe lasten winkel

Directe inkoop winkel	<u>36.939</u>	<u>36.000</u>	<u>32.031</u>
-----------------------	---------------	---------------	---------------

18. Personeelslasten

In de loonkosten is een bedrag opgenomen van € 158.692 aan pensioenkosten.

Lonen en salarissen

Loonkosten	2.511.418	2.515.000	2.294.404
Uitzendkrachten	800.425	842.000	819.523
Doorbelaste personeelskosten Nationaal Museum van Wereldculturen	<u>766.831</u>	<u>577.000</u>	<u>747.685</u>
	4.078.674	3.934.000	3.861.612
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-44.140	-	-7.293
Ontvangen subsidie Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging			
Werkgelegenheid	-	-	-2.869
Doorbelaste personeelslasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-55.426</u>
	<u>4.034.534</u>	<u>3.934.000</u>	<u>3.796.024</u>

Bezoldiging van (voormalige) bestuurders en leden van de Raad van Toezicht

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen is van toepassing op Stichting Wereldmuseum Rotterdam. Hierna is de totale bezoldiging voor (gewezen) topfunctionarissen opgenomen. Het toepasselijk WNT-maximum bedraagt voor de voorzitter van de Raad van Toezicht € 34.950 (2023: € 33.450) en voor de leden van de Raad van Toezicht € 23.300 (2023: € 22.300) op jaarbasis. Op basis van de samenwerkingsovereenkomst die tussen NMVW en WM is overeengekomen wordt de directeur gedetacheerd door NMVW bij het WM. De maximale WNT-bezoldiging voor de directeur is derhalve berekend op basis van de norm voor functievervulling anders dan op grond van dienstbetrekking. Het toepasselijk WNT-maximum voor de (gewezen) topfunctionarissen anders dan op grond van dienstbetrekking bedraagt € 30.800 (2023: € 29.500) voor kalendermaand 1 – 6 en € 23.400 (2023: € 22.400) voor de kalendermaand 7-12. Voor de daaropvolgende kalendermaanden geldt het maximum van € 233.000 (2023: € 223.000) bij een fulltime functievervulling. Het maximale uurtarief voor de (gewezen) topfunctionarissen anders dan op grond van dienstbetrekking bedraagt € 221 (2023: € 212).

Naam	: M.J. van Bommel (Algemeen directeur)
Geslacht	: vrouw
Geboortedatum	: 02-06-1966
Duur dienstverband	: 1 januari tot en met 31 december op detacheringsbasis
Omvang dienstverband	: 0,25 fte (2023 :0,25 fte)
WNT-maximum	: € 58.250 (2023: € 55.750)

Naam	: W.A.H. Modest (Inhoudelijk directeur)
Geslacht	: man
Geboortedatum	: 23-03-1972
Duur dienstverband	: 1 januari tot en met 31 december op detacheringsbasis
Omvang dienstverband	: 0,25 fte (2023: 0,25 fte)
WNT-maximum	: € 58.250 (2023: € 55.750)

Naam	: K.M. Becking (Voorzitter RvT)
Geslacht	: man
Geboortedatum	: 03-11-1969
Duur dienstverband	: 1 januari tot en met 31 december
WNT-maximum	: € 34.950 (2023: € 33.450)

Naam	: P.E. de Weichs de Wenne (Lid RvT)
Geslacht	: vrouw
Geboortedatum	: 22-11-1969
Duur dienstverband	: 1 januari 2023 tot en met 28 april 2023
WNT-maximum	: n.v.t. (2023: € 7..433)

Naam	: L.A.M. van der Linden (Lid RvT)
Geslacht	: vrouw
Geboortedatum	: 19-01-1957
Duur dienstverband	: 1 januari tot en met 31 december
WNT-maximum	: € 23.300 (2023: € 22.300)

Naam : H.A. Saam (Lid RvT)
 Geslacht : vrouw
 Geboortedatum : 21-06-1960
 Duur dienstverband : 1 januari tot en met 31 december
 WNT-maximum : € 23.300 (2023: € 22.300)

Naam : E.R. Kambel (Lid RvT)
 Geslacht : vrouw
 Geboortedatum : 04-11-1969
 Duur dienstverband : 1 januari tot en met 31 december
 WNT-maximum : € 23.300 (2023: € 22.300)

Naam : H.J.H. van Meegen (Lid RvT)
 Geslacht : man
 Geboortedatum : 30-03-1966
 Duur dienstverband : 1 januari tot en met 31 december
 WNT-maximum : € 23.300 (2023: € 22.300)

Naam : L.A.A. Pieters (Lid RvT)
 Geslacht : man
 Geboortedatum : 08-06-1968
 Duur dienstverband : 1 januari tot en met 31 december
 WNT-maximum : € 23.300 (2023: € 22.300)

Naam : A. Bolle (Lid RvT)
 Geslacht : vrouw
 Geboortedatum : 30-07-1975
 Duur dienstverband : 1 januari tot en met 31 december (2023: 27 juni tot en met 31 december)
 WNT-maximum : € 23.300 (2023: 11.150)

Bezoldiging van (gewezen) topfunctionarissen:

	2024	2023
M.J. van Bommel	50.920	45.750
W.A.H. Modest	42.288	40.250
K.M. Becking	-	-
P.E. de Weichs de Wenne	-	-
L.A.M. van der Linden	-	-
H.A. Saam	-	-
E.R. Kambel	-	-
H.J.H. van Meegen	-	-
L.A.A. Pieters	-	-
A. Bolle	-	-

Bezoldiging van topfunctionarissen voor werkzaamheden anders dan als topfunctionaris:

	2024	2023
L.A.M. van der Linden	-	1.000

Overzicht maatschappelijke- en nevenactiviteiten van leden Raad van Toezicht en Directie van Stichting Wereldmuseum Rotterdam

Dhr. prof. dr. K. Becking Voorzitter RvT	Voorzitter Koninklijke VEMW Lid Raad van Toezicht Perscentrum Nieuwpoort Voorzitter Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen
Mevr. drs. L.A.M. van der Linden Lid R RvT	Voorzitter Adviescommissie Amateurkunst Provincie Noord-Brabant (vanaf 15 mei 2024) Workshopleider Reinwardt Academie Voorzitter Vfonds Houd je er goed levend (tot en met 4 december 2024) Bestuurslid Nationaal Comité 4 en 5 mei (tot en met 25 juni 2024) Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen
Mevr. drs. H.A. Saam Lid RvT	Directeur-bestuurder Museum het Valkhof – Kam, Nijmegen Lid Raad van Toezicht Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen
Mevr. mr. dr. E.R. Kambel Lid RvT	Directeur-bestuurder Rutu Foundation Lid Adviesraad Heritage Language Education Network Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen
Dhr. L.A.A. Pieters Lid RvT	Global Consumer Industry Leader Deloitte Lid Foundation Board Workplace Pride Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen
Dhr. mr. H.J.H. van Meegen Lid RvT	Voorzitter Bestuur Rechtbank Amsterdam Vice-voorzitter Raad van Toezicht Centraal Museum Utrecht Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen
Mevr. A. Bolle Lid R RvT (vanaf 27 juni 2023)	Directeur-bestuurder Kunstgebouw, Stichting Kunst en Cultuur Zuid-Holland (tot en met 30 september 2024) Zakelijk Directeur-bestuurder Nieuwe Instituut (vanaf 1 oktober 2024) Lid Raad van Toezicht Stadstheater en kunstencentrum De Kom Lid Raad van Toezicht De Dependence Bestuurslid International Conducting Competition Rotterdam (ICCR) Lid Raad van Toezicht Nationaal Museum van Wereldculturen

Mevr. drs. M.J. van Bommel Algemeen Directeur	Algemeen Directeur Nationaal Museum van Wereldculturen Algemeen Directeur Stichting Wereldmuseum Rotterdam Bestuurder Wereldbusiness B.V. Lid Klankbordgroep Maritiem Museum Rotterdam
Dhr. W.A.H. Modest Inhoudelijk Directeur	Inhoudelijk Directeur Nationaal Museum van Wereldculturen Inhoudelijk Directeur Stichting Wereldmuseum Rotterdam Lid Adviescommissie General Public, National Museum of Ireland Lid Adviesraad Memory Studies Association Lid Raad van Toezicht Rietveld Academie Lid Raad van Bestuur Stichting Deutsches Zentrum Kulturgutverluste Lid Redactieraad Small Axe, Journal of Caribbean Criticism Redacteur Routledge Studies in Culture and Development

Personeelsleden

Bij de groep waren in 2024 gemiddeld 44 personeelsleden werkzaam (2023: 42).

Ultimo 2024 zijn bij de groep daadwerkelijk 72 werknemers (2023: 68) in dienst, omgerekend zijn dit op fulltimebasis 32,9 fte (2023: 32,7 fte).

19. Afschrijvingen

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Afschrijvingen materiële vaste activa			
Huurders-investeringen	120.811	169.700	140.743
Inventaris	22.042	11.000	8.523
Kruispunt	140.292	140.300	140.292
Superstraat	56.044	56.000	112.088
	<u>339.189</u>	<u>377.000</u>	<u>401.646</u>

20. Overige bedrijfslasten

Overige personeelslasten	106.580	136.000	86.597
Huisvestingslasten	1.922.165	2.401.000	2.146.760
Algemene lasten	551.119	599.000	529.938
	<u>2.579.864</u>	<u>3.136.000</u>	<u>2.763.295</u>

Overige personeelslasten

Reis- en verblijfkosten	55.804	50.000	46.244
Kosten vrijwilligers	-	5.000	-
Maaltijdkosten personeel	4.800	7.000	5.980
Kosten dienstkleiding	14.490	10.000	1.185
Studie- en opleidingskosten	11.025	21.000	13.301
Kosten werving en selectie	2.097	4.000	1.920
Mutaties voorziening jubileumuitkering	300	-	-213
Overige personeelskosten	18.064	39.000	18.180
	<u>106.580</u>	<u>136.000</u>	<u>86.597</u>

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Huisvestingslasten			
Huur	1.558.959	1.700.000	1.663.378
Correctie huur en afrekening servicekosten voorgaande jaren	-119.902	-	-150.375
Gas, water en electra	217.348	377.000	382.401
Onderhoud gebouwen	67.131	42.000	45.249
Beveiligingskosten	48.717	53.000	51.945
Belastingen en zakelijke lasten	31.726	50.000	38.212
Verzekeringen	30.154	32.000	29.109
Schoonmaakkosten	51.146	82.000	52.856
Materiaal en gereedschappen	36.760	56.000	33.626
Overige huisvestingslasten	126	9.000	359
	<u>1.922.165</u>	<u>2.401.000</u>	<u>2.146.760</u>

Onder de huisvestingslasten is in 2024 een vrijval opgenomen van de te weinig gereserveerde servicekosten Willemskade (€ 1.861) en teveel gereserveerd servicekosten Metaalhof (€ 30.654). Daarnaast heeft er een herrekening van de kapitaallasten als onderdeel van de huur plaatsgevonden. In 2024 is over voorgaande jaren (2022 + 2023) een correctie van € 91.111 aan teveel betaalde huur opgenomen.

Verder is een schatting opgenomen voor de afrekening van servicekosten over 2024 (totaal € 50.000).

In boekjaar 2023 was een afrekening opgenomen van de servicekosten voor de Willemskade en Metaalhof over 2017-2022 waardoor er € 150.375 minder kosten zijn verantwoord.

Algemene lasten

Telecommunicatie	25.723	27.000	24.665
Porti	420	1.000	343
Drukwerk en fotokopieën	15.948	20.000	11.953
Representatie	6.322	10.000	8.015
Automatisering	230.903	224.000	194.990
Inhuur P&O/FA	7.300	5.000	6.900
Arbodienst	6.125	8.000	5.679
Accountantskosten	30.300	35.000	28.300
Kantoorbehoeften	3.764	4.000	5.794
Bank- en incassokosten	11.384	9.000	9.562
Externe adviseurs en uitbesteed werk	24.726	5.000	-
Marketingkosten	157.664	219.000	204.918
Abonnementen en lidmaatschappen	18.705	17.000	17.450
Pers en publiciteit	11.835	15.000	11.369
	<u>551.119</u>	<u>599.000</u>	<u>529.938</u>

Financiële baten en lasten

21. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Bankrente en -kosten	<u>43.223</u>	<u>15.000</u>	<u>20.231</u>
----------------------	---------------	---------------	---------------

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2024

7 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

(na resultaatbestemming)

		31 december 2024		31 december 2023	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	(22)				
Huurders-investeringen		430.774		551.585	
Inventaris		82.881		59.337	
Kruispunt		70.146		210.438	
Superstraat		-		56.044	
			583.801		877.404
Vlottende activa					
Vorraden	(24)		34.480		23.002
Vorderingen	(25)				
Debiteuren		47.740		53.411	
Vorderingen op groepsmaatschappijen		38.464		283.858	
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		137.166		253.484	
Overlopende activa		396.459		303.843	
			619.829		894.596
Liquide middelen	(26)		2.989.732		2.544.432
			4.227.842		4.339.434

8 ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

		Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
		€	€	€
Baten				
Subsidies	(30)	6.241.649	6.217.000	5.818.000
Entreegelden	(31)	406.858	280.000	318.015
Sponsorbijdragen en schenkingen	(32)	17.015	27.000	15.500
Rondleidingen en bruiklenen	(33)	124.979	97.000	110.111
Opbrengsten winkel	(34)	63.308	65.000	62.367
Overige baten	(35)	391.324	412.000	398.996
Som der baten		7.245.133	7.098.000	6.722.989
Lasten				
Directe lasten	(36)	1.224.818	1.082.000	763.915
Directe lasten winkel	(37)	36.939	36.000	32.031
		1.261.757	1.118.000	795.946
Personeelslasten	(38)	3.026.565	2.878.000	2.803.096
Afschrijvingen materiële vaste activa	(39)	339.189	377.000	401.646
Overige bedrijfslasten	(40)	2.455.550	2.970.000	2.662.906
		5.821.304	6.225.000	5.867.648
Saldo voor financiële baten en lasten		162.072	-245.000	59.395
Financiële baten en lasten	(41)	43.223	15.000	20.231
		205.295	-230.000	79.626
Resultaat deelnemingen	(42)	25.504	25.000	246.871
Saldo		230.799	-205.000	326.497
Resultaatbestemming				
Algemene reserve		2.799	-205.000	-312.503
Mutatie bestemmingsreserves		228.000	-	639.000
		230.799	-205.000	326.497

9 ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn 640 "organisaties-zonder-winststreven" (RJ 640).

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede de toelichting op de onderscheidende activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niets anders wordt vermeld.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Stichting Wereldmuseum Rotterdam.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd, primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het resterende aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de vennootschap ten behoeve van deze deelnemingen.

10 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

ACTIVA

VASTE ACTIVA

22. Materiële vaste activa

	Huurders- investerings	Inventaris	Kruispunt	Superstraat	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2024</i>					
Aanschaffingswaarde	4.404.456	217.202	701.460	560.440	5.883.558
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.852.871	-157.865	-491.022	-504.396	-5.006.154
	<u>551.585</u>	<u>59.337</u>	<u>210.438</u>	<u>56.044</u>	<u>877.404</u>
<i>Mutaties</i>					
Investerings	-	45.586	-	-	45.586
Afschrijvingen	-120.811	-22.042	-140.292	-56.044	-339.189
	<u>-120.811</u>	<u>23.544</u>	<u>-140.292</u>	<u>-56.044</u>	<u>-293.603</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2024</i>					
Aanschaffingswaarde	4.404.456	262.788	701.460	560.440	5.929.144
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.973.682	-179.907	-631.314	-560.440	-5.345.343
Boekwaarde per 31 december 2024	<u>430.774</u>	<u>82.881</u>	<u>70.146</u>	<u>-</u>	<u>583.801</u>

In de huurovereenkomsten is niets opgenomen over enige vergoeding voor investeringen in de vorm van verbouwingen die achterblijven indien het Wereldmuseum de panden verlaat. Alsdan bedraagt de waarde van de verbouwingen nihil.

Afschrijvingspercentages

	%
Huurders-investeringen	10 - 20
Inventaris	20 - 25
Kruispunt	20
Superstraat	20

23. Financiële vaste activa

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		
Wereldbusiness B.V.te Rotterdam (100%)	-	-
	2024	2023
	€	€
<i>Wereldbusiness B.V.</i>		
Stand per 1 januari	-1.101.255	-1.348.126
Aandeel in het resultaat	25.504	246.871
	-1.075.751	-1.101.255
In mindering gebracht op de kortlopende vordering	1.075.751	1.101.255
Stand per 31 december	-	-

De deelneming in Wereldbusiness B.V. is gewaardeerd op nihil. Het negatieve aandeel in het eigen vermogen van de deelneming is opgenomen als voorziening voor oninbaarheid op de rekening-courant verhouding. Derhalve stelt Stichting Wereldmuseum Rotterdam zich aansprakelijk voor het negatieve eigen vermogen tot maximaal het saldo op de rekening-courant verhouding.

VLOTTENDE ACTIVA

24. Voorraden

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Gereed product en handelsgoederen		
Handelsgoederen	34.480	23.002

25. Vorderingen

Debiteuren		
Debiteuren	47.740	53.411
Een voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.		
Vorderingen op groepsmaatschappijen		
Wereldbusiness B.V.	38.464	283.858

Wereldbusiness B.V.

	2024	2023
	€	€
Stand per 1 januari	1.385.113	1.462.949
Mutaties, per saldo	-270.898	-77.836
Vordering per 31 december	1.114.215	1.385.113
Voorziening voor de negatieve deelneming	-1.075.751	-1.101.255
Stand per 31 december	38.464	283.858

Stichting Wereldmuseum Rotterdam stelt zich aansprakelijk voor het negatieve eigen vermogen tot maximaal het saldo op de rekening-courant verhouding. Derhalve is het negatieve aandeel in het eigen vermogen van de deelneming opgenomen als voorziening voor oninbaarheid op de rekening-courant verhouding.

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	137.166	253.484

Overlopende activa

Vooruitbetaalde huisvestingskosten	131.334	141.723
Vooruitbetaalde kosten drukwerk	4.309	4.098
Vooruitbetaalde automatiseringskosten	6.981	9.337
Vooruitbetaalde contributies en abonnementen	835	1.507
Overlopende personeelskosten	1.380	3.166
Vooruitbetaalde beveiligingskosten	21.342	15.000
Te ontvangen afrekening Museumnacht	-	2.018
Vooruitbetaalde kosten Museumnacht	2.950	-
Vooruitbetaalde tentoonstellingskosten "Say Yes"	119.350	-
Vooruitbetaalde tentoonstellingskosten "Made In China"	-	35.462
Vooruitbetaalde tentoonstellingskosten "A World In Common"	-	5.212
Vooruitbetaalde tentoonstellingskosten "Skate 2026"	2.936	-
Vooruitbetaalde tentoonstellingskosten "Poetry 2"	202	-
Te ontvangen bijdragen fondsen	41.300	51.800
Te ontvangen vergoeding depot huismeester	3.648	-
Te ontvangen bankrente en -kosten	6.508	8.232
Te ontvangen afrekening Museumjaarkaart/Rotterdampas	45.883	24.788
Overige overlopende activa	7.501	1.500
	396.459	303.843

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
26. Liquide middelen		
ABN AMRO Bank N.V.	2.986.639	2.538.712
Kas	2.333	3.356
Gelden onderweg	760	2.364
	<u>2.989.732</u>	<u>2.544.432</u>

PASSIVA

27. Eigen vermogen

	2024	2023
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	1.576.652	1.889.155
Resultaatbestemming	2.799	-312.503
Stand per 31 december	1.579.451	1.576.652
	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Mutatie bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve onderzoek (koloniale) roofkunst	414.000	540.000
Bestemmingsreserve Rotterdamse samenwerking en communities	140.000	186.000
Bestemmingsreserve Superstraat	400.000	400.000
Bestemmingsreserve nieuw collectiegebouw	493.000	493.000
Bestemmingsreserve groot onderhoud	400.000	-
	1.847.000	1.619.000
	2024	2023
	€	€
<i>Bestemmingsreserve onderzoek (koloniale) roofkunst</i>		
Stand per 1 januari	540.000	351.000
Resultaatbestemming	-126.000	189.000
Stand per 31 december	414.000	540.000

In de Vaststellingsbeschikking 2020 is ten aanzien van het positieve exploitatiesaldo 2020 bepaald dat het bedrag dat resteert na aanvulling van het weerstandsvermogen tot het in deze Vaststellingsovereenkomst benoemde niveau in een te vormen bestemmingsreserve wordt ondergebracht. Deze bestemmingsreserve wordt gevormd met het doel de activiteiten met betrekking tot het onderzoek naar de Rotterdamse collectie in het kader van (koloniale) roofkunst te faciliteren en derhalve ter dekking van de uitgaven hiervoor.

In 2024 is € 126.000 via de resultaatverdeling onttrokken aan de bestemmingsreserve onderzoek (koloniale) roofkunst.

	2024	2023
	€	€
<i>Bestemmingsreserve Rotterdamse samenwerking en communities</i>		
Stand per 1 januari	186.000	229.000
Resultaatbestemming	-46.000	-43.000
Stand per 31 december	140.000	186.000

Onderdeel van ons meerjarenbeleid is de ontwikkeling van structurele (langjarige) samenwerkingsverbanden met Rotterdamse makers, netwerken en communities.

De bekostiging van geplande en begrote activiteiten op dit gebied zijn opgenomen in de activiteitenplannen en (meerjaren-)begrotingen. Gedurende het begrotingsjaar kunnen zich echter onverwachte, kansrijke mogelijkheden voordoen die niet voorzien zijn in de reguliere exploitatiestructuren. Deze bestemmingsreserve is gevormd met het doel deze niet geplande en begrote activiteiten en experimenten te faciliteren en derhalve ter dekking van de uitgaven hiervoor.

In 2024 is € 46.000 via de resultaatverdeling onttrokken aan de bestemmingsreserve Rotterdamse samenwerking en communities.

Bestemmingsreserve Superstraat

Stand per 1 januari	400.000	400.000
Stand per 31 december	400.000	400.000

In 2022 werd een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van Superstraat. De wereld is voortdurend in ontwikkeling en wij ontwikkelen mee, zo ook de bewoners van de kindertentoonstelling Superstraat, die in 2019 werd geopend. De bestemmingsreserve wordt aangewend voor de vernieuwing van deze semi-permanente tentoonstelling. In 2024 is er voor deze bestemmingsreserve geen wijziging noodzakelijk geacht.

Bestemmingsreserve nieuw collectiegebouw

Stand per 1 januari	493.000	-
Resultaatbestemming	-	493.000
Stand per 31 december	493.000	493.000

De verwachting is dat in 2029 het door de Gemeente nieuw te realiseren collectiecentrum in gebruik genomen zal worden. In 2024 heeft de planvorming voor het gebouw plaatsgevonden. De collectie zal in de beleidsperiode 2025-2028 verhuisklaar gemaakt worden. Wij voorzien dat het noodzakelijk zal zijn om de capaciteit van het team collectiemedewerkers uit te breiden gedurende deze beleidsperiode om de werkzaamheden in het kader van Project Verhuisklaar tijdig uit te kunnen voeren. In 2024 is er voor deze bestemmingsreserve geen wijziging noodzakelijk geacht.

Bestemmingsreserve groot onderhoud

Stand per 1 januari	-	-
Resultaatbestemming	400.000	-
Stand per 31 december	400.000	-

Het meerjarenonderhoudsplan van de gebouweigenaar is inmiddels vastgesteld. Stichting Wereldmuseum Rotterdam is verantwoordelijk voor het gebruikersdeel van de kosten die voortvloeien uit het uitvoeren van dit meerjarenonderhoudsplan. Ten behoeve van de dekking van deze kosten is een bestemmingsreserve groot onderhoud gevormd.

28. Voorzieningen

	2024	2023
	€	€
<i>Voorziening jubileumuitkeringen</i>		
Stand per 1 januari	19.274	19.487
Dotatie	300	-213
Stand per 31 december	19.574	19.274

29. Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€

Crediteuren

Crediteuren	178.129	278.508
-------------	---------	---------

Overige belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	71.769	64.990
Pensioenen	41.621	42.290
	113.390	107.280

Overlopende passiva

Te betalen personeelskosten	95.311	88.880
Te betalen huisvestingskosten	78.070	119.095
Te betalen accountantskosten	7.500	7.000
Te betalen bankrente en -kosten	127	119
Te betalen nettoloan	18.403	16.992
Vooruitontvangen aanbetalingen	59.134	25.513
Te betalen automatiseringskosten	1.044	-
NMvW Doorbelastingen	68.243	312.040
Vooruitontvangen e-tickets	198	485
Te betalen kosten "Kolonialisme en Rotterdam"	8.000	143.000
Te betalen kosten "Made in China"	96.192	-
Te betalen kosten "A World in Common"	50.000	-
Te betalen kosten "Hairpower"	1.450	22.000
Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	6.626	3.596
	490.298	738.720

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

De stichting heeft een langlopende huurovereenkomst (30 jaar) afgesloten met de Dienst Stadsontwikkeling van de Gemeente Rotterdam, afdeling Vastgoed. In het eerste kwartaal van 2025 zal een nieuwe langlopende huurovereenkomst worden afgesloten. De huurlast inclusief voorschot op de servicekosten over 2024 bedroeg € 1.508.959 (dit is exclusief de afrekening servicekosten over voorgaande jaren en de nog te ontvangen afrekening servicekosten over 2024). De huur wordt jaarlijks geïndexeerd.

11 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
30. Subsidies			
Subsidie gemeente Rotterdam	6.117.500	6.117.000	5.685.000
Bijdragen fondsen "Kolonialisme en Rotterdam"	-	-	106.000
Bijdragen fondsen "Made in China"	105.500	100.000	-
Bijdragen fondsen en subsidies	18.649	-	27.000
	<u>6.241.649</u>	<u>6.217.000</u>	<u>5.818.000</u>
31. Entreegelden			
Entreegelden	<u>406.858</u>	<u>280.000</u>	<u>318.015</u>
32. Sponsorbijdragen en schenkingen			
Sponsoren	-	10.000	-
Schenkingen	<u>17.015</u>	<u>17.000</u>	<u>15.500</u>
	<u>17.015</u>	<u>27.000</u>	<u>15.500</u>
33. Rondleidingen en bruiklenen			
Rondleidingen	11.671	7.000	6.878
Opbrengsten educatie	<u>113.308</u>	<u>90.000</u>	<u>103.233</u>
	<u>124.979</u>	<u>97.000</u>	<u>110.111</u>
34. Opbrengsten winkel			
Opbrengsten winkelverkoop	<u>63.308</u>	<u>65.000</u>	<u>62.367</u>
35. Overige baten			
Detacheren personeel	52.200	54.000	49.440
Detachering personeel huismeester	47.424	39.000	43.056
Overige baten	1.500	-	-
Huuropbrengsten	<u>290.200</u>	<u>319.000</u>	<u>306.500</u>
	<u>391.324</u>	<u>412.000</u>	<u>398.996</u>

De detachering van personeel betreft de doorberekende kosten aan Wereldbusiness B.V.

De huuropbrengsten bevat de aan Wereldbusiness B.V. berekende huur ad. € 280.800 (2023: € 296.400) per jaar.

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
36. Directe lasten			
Audiovisuele (AV) Voorzieningen	4.575	5.000	3.196
Tegenprestatie sponsors	-	10.000	-
Transportkosten	1.856	5.000	2.489
Fotowerk	391	10.000	-
Onderhoud e.d. projecten	99.744	65.000	76.153
Programmeringskosten	132.000	160.000	89.350
Wisseltentoonstellingen	720.929	650.000	364.005
Onderwijsactiviteiten	21.878	20.000	33.627
Inkoopkosten entreegelden	958	5.000	387
Inkoopkosten personeelskantine	4.673	7.000	4.066
Collectie aankopen	20.083	10.000	6.580
Marketingkosten	217.731	135.000	184.062
	<u>1.224.818</u>	<u>1.082.000</u>	<u>763.915</u>

Alle kosten gemaakt voor een wisseltentoonstelling worden bij de start van de wisseltentoonstelling ten laste van het resultaat gebracht. Eventuele meerkosten die tijdens de wisseltentoonstelling worden gemaakt, komen direct ten laste van het resultaat.

In 2024 zijn er twee wisseltentoonstelling geproduceerd (2023: 2)

37. Directe lasten winkel

Directe inkoop winkel	<u>36.939</u>	<u>36.000</u>	<u>32.031</u>
-----------------------	---------------	---------------	---------------

38. Personeelslasten

In de loonkosten is over 2024 een bedrag opgenomen van € 145.795 (2023: € 135.447) aan pensioenkosten.

Lonen en salarissen

Loonkosten	1.900.567	1.875.000	1.741.519
Uitzendkrachten	425.745	426.000	407.139
Doorbelaste personeelskosten Nationaal Museum van Wereldculturen	<u>766.831</u>	<u>577.000</u>	<u>747.685</u>
	3.093.143	2.878.000	2.896.343
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-40.674	-	-7.293
Doorbelaste personeelslasten	<u>-25.904</u>	<u>-</u>	<u>-85.954</u>
	<u>3.026.565</u>	<u>2.878.000</u>	<u>2.803.096</u>

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2024 gemiddeld 33 personeelsleden werkzaam, berekend op fulltimebasis (2023: 31).

Ultimo 2024 zijn bij de stichting daadwerkelijk 56 werknemers (2023: 54) in dienst, omgerekend zijn dit op fulltimebasis 23,0 fte (2023: 23,8).

Afschrijvingen

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
39. Afschrijvingen materiële vaste activa			
Huurders-investeringen	120.811	169.700	140.743
Inventaris	22.042	11.000	8.523
Kruispunt	140.292	140.300	140.292
Superstraat	56.044	56.000	112.088
	<u>339.189</u>	<u>377.000</u>	<u>401.646</u>
40. Overige bedrijfslasten			
Overige personeelslasten	70.950	102.000	63.257
Huisvestingslasten	1.895.036	2.339.000	2.115.243
Algemene lasten	489.564	529.000	484.406
	<u>2.455.550</u>	<u>2.970.000</u>	<u>2.662.906</u>
Overige personeelslasten			
Reis- en verblijfkosten	38.516	32.000	30.581
Kosten vrijwilligers	-	5.000	-
Maaltijdkosten personeel	-	2.000	945
Kosten dienstkleiding	4.971	4.000	401
Studie- en opleidingskosten	10.458	19.000	13.398
Kosten werving en selectie	650	2.000	665
Mutaties voorziening jubileumuitkering	300	-	-213
Overige personeelskosten	16.055	38.000	17.480
	<u>70.950</u>	<u>102.000</u>	<u>63.257</u>
Huisvestingslasten			
Huur	1.558.959	1.700.000	1.663.378
Correctie huur en afrekening servicekosten voorgaande jaren	-119.902	-	-150.375
Gas, water en electra	217.348	377.000	382.401
Onderhoud gebouwen	67.131	42.000	45.249
Beveiligingskosten	48.717	53.000	51.945
Belastingen en zakelijke lasten	31.726	50.000	38.212
Verzekeringen	30.154	32.000	29.109
Schoonmaakkosten	38.206	47.000	34.783
Materiaal en gereedschappen	22.571	29.000	20.182
Overige huisvestingslasten	126	9.000	359
	<u>1.895.036</u>	<u>2.339.000</u>	<u>2.115.243</u>

Onder de huisvestingslasten is in 2024 een vrijval opgenomen van de te weinig gereserveerde servicekosten Willemskade (€ 1.861) en teveel gereserveerd servicekosten Metaalhof (€ 30.654). Daarnaast heeft er een herrekening van de kapitaallasten als onderdeel van de huur plaatsgevonden. In 2024 is over voorgaande jaren (2022 + 2023) een correctie van € 91.111 aan teveel betaalde huur opgenomen.

Verder is een schatting opgenomen voor de afrekening van servicekosten over 2024 (totaal € 55.000).

In boekjaar 2023 was een afrekening opgenomen van de servicekosten voor de Willemskade en Metaalhof over 2017-2022 waardoor er € 150.375 minder kosten zijn verantwoord.

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Algemene lasten			
Telecommunicatie	21.569	23.000	21.220
Porti	420	1.000	343
Drukwerk en fotokopieën	15.948	20.000	11.953
Representatie	5.597	7.000	5.609
Automatisering	214.892	209.000	183.961
Inhuur P&O/FA	5.100	5.000	4.800
Arbodienst	3.137	4.000	4.154
Accountantskosten	22.500	27.000	21.000
Kantoorbehoeften	3.764	4.000	5.794
Bank- en incassokosten	7.805	6.000	6.603
Externe adviseurs en uitbesteed werk	20.696	5.000	-
Marketingkosten	139.092	189.000	193.123
Abonnementen en lidmaatschappen	15.507	14.000	14.351
Pers en publiciteit	13.537	15.000	11.495
	<u>489.564</u>	<u>529.000</u>	<u>484.406</u>
41. Financiële baten en lasten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	<u>43.223</u>	<u>15.000</u>	<u>20.231</u>
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Bankrente en -kosten	<u>43.223</u>	<u>15.000</u>	<u>20.231</u>
42. Resultaat deelnemingen			
Aandeel resultaat Wereldbusiness B.V.	<u>25.504</u>	<u>25.000</u>	<u>246.871</u>

Dit is inclusief de doorbelaste huur vanuit de stichting aan Wereldbusiness B.V. van € 280.800 (2023: € 296.400). Voor een verdere specificatie van de opbouw van dit resultaat wordt verwezen naar bijlage 1.

De geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening is aldus opgemaakt door het bestuur.

Rotterdam, 28 maart 2025

M.J. van Bommel
Algemeen Directeur

W.A.H. Modest
Inhoudelijk Directeur

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht en directie van

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Wereldmuseum Rotterdam te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Wereldmuseum Rotterdam op 31 december 2024 en van het saldo van baten en lasten over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2024;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2024;
3. het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2024;
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering Topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Wereldmuseum Rotterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting op pagina 23 van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat de stichting niet kan voortbestaan zonder jaarlijkse subsidie. De Gemeente Rotterdam heeft ultimo 2024 een verleningsbeschikking voor 2025 afgegeven en in het cultuurplan de intentie verwoord om tot en met 2028 te subsidiëren. De verlening wordt jaarlijks bezien en vastgesteld. Dit heeft tot gevolg dat de Stichting geen zekerheid heeft dat de aangevraagde subsidie telkens zal worden verleend.

Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de stichting. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdelen n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag van de directie;
- het verslag van de Raad van Toezicht;
- de opgave inzake de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en
- alle informatie bevat die op grond van RJ 640 "organisaties zonder winststreven" en de "Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector" (WNT) vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag en de opgave inzake de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het verslag van de Raad van Toezicht. Deze dienen allen in overeenstemming te zijn met RJ-Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven" en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening**

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven" en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directie en Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Barendrecht, 28 maart 2025

Was getekend

Cijferhuis Audit B.V.
J.W. Voorberg MSc RA

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 - RESULTAAT ANALYSE WERELDBUSINESS B.V.

Hierna wordt de bijdrage van Wereldbusiness B.V. aan het geconsolideerde resultaat van de Stichting Wereldmuseum Rotterdam toegelicht. Deze bijdrage is inclusief het negatieve resultaat van het museumcafé.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Baten	1.876.500	2.091.000	1.689.000	460.000	302.000	1.132.000	506.000
Lasten	1.851.000	1.844.000	1.612.000	670.000	574.000	1.140.000	779.000
Resultaat	25.500	247.000	77.000	-/- 210.000	-/- 272.000	-/- 8.000	-/- 273.000
Doorbelasting huur	280.800	296.400	268.800	134.000	134.000	111.000	77.000
Totale bijdrage	306.300	543.400	345.800	-/- 76.000	-/- 138.000	103.000	-/-196.000

In het boekjaar 2024 is er een zelfstandig positief resultaat gerealiseerd vanuit de activiteiten van Wereldbusiness. In het resultaat van € 25.500 is het negatieve resultaat van € 87.500 (inclusief doorberekende huur) vanuit het museumcafé opgenomen. De totale bijdrage aan de stichting is afgenomen van € 543.400 naar € 306.300.

De directie verwacht dat Wereldbusiness B.V. ook de komende jaren een constante positieve bijdrage zal leveren aan het geconsolideerde resultaat van de Stichting Wereldmuseum Rotterdam.